

ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ : ถอดบทเรียนจากมัลดีฟส์ และเซเชลส์

การเร่งกระจายฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เป็นประเด็นที่ทุกภาคส่วนของไทยกำลังให้ความสำคัญ เนื่องจากเชื่อว่า “วัคซีน” จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีโอกาสกลับมาพลิกฟื้นได้ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ซึ่งในขณะนี้หลายประเทศทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศในโซนยุโรป สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อิสราเอล รัสเซีย ได้ทยอยฉีดวัคซีนให้ประชากรในประเทศ จนเริ่มมีนักท่องเที่ยวพร้อมออกเดินทาง ตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ในขณะที่ประเทศไทยมีความคาดหวังว่าหากแผนการกระจายวัคซีนดำเนินการได้ตามเป้าหมาย จะกลับมาเปิดประเทศได้ภายใน 120 วัน โดยเริ่มจาก “โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์” ที่จะดำเนินการวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 นี้ เพื่อนำร่องต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจะเป็นโมเดลขยายการเปิดประเทศไปยังจังหวัดท่องเที่ยวหลักอื่น ๆ ต่อไป

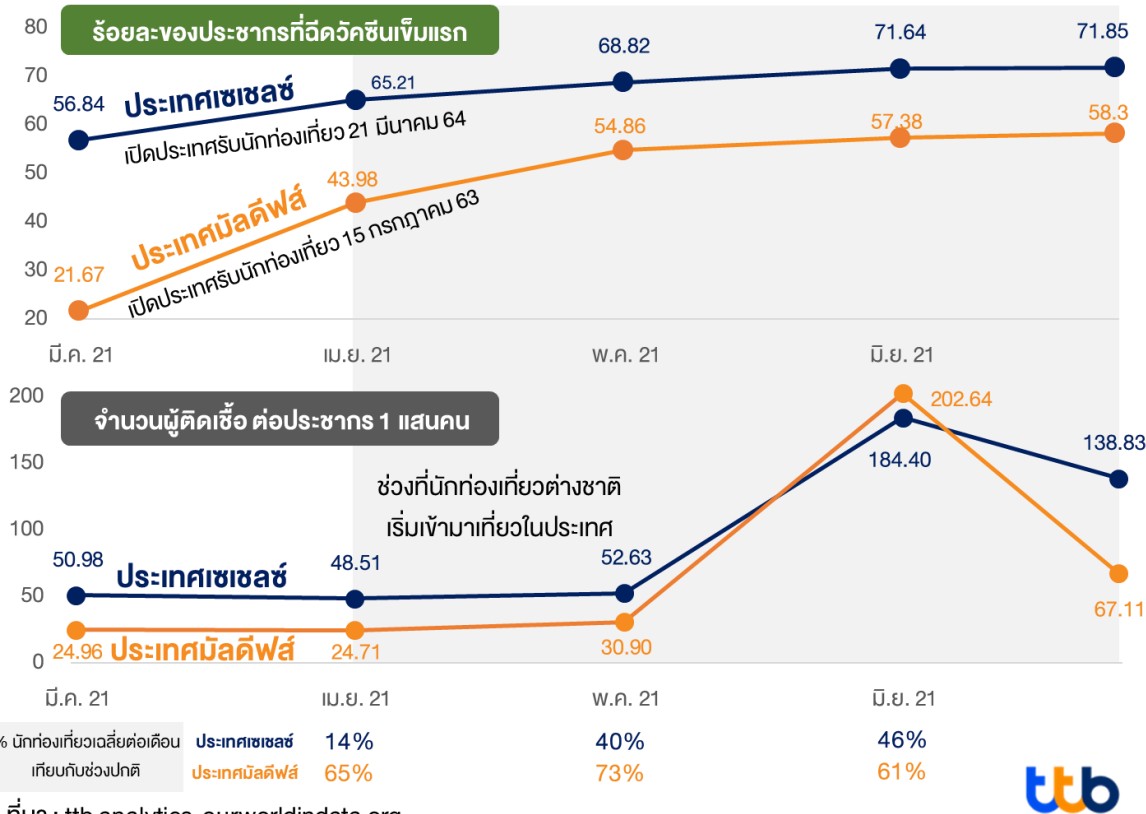
อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามีหลายประเทศดำเนินการฉีดวัคซีนในปริมาณที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ได้ในระดับหนึ่งแล้ว ได้แก่ มัลดีฟส์ และเซเชลส์ กลับพบว่ายังมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในระลอกใหม่อย่างรุนแรงจนทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักลงอีกครั้ง ด้วยเหตุที่ทั้งสองประเทศนี้มีความคล้ายคลึงกับประเทศไทยในหลายมิติ อาทิ สภาพภูมิประเทศที่เป็นเกาะของมัลดีฟส์ และหมู่เกาะเซเชลส์ ที่คล้ายคลึงกับจังหวัดภูเก็ตซึ่งจะเป็นจังหวัดนำร่องในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีทีบี หรือ ttb analytics ทำการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อถอดบทเรียนประเทศเหล่านั้น พร้อมทั้งประเมินสถานการณ์ของโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ และวิเคราะห์ว่าประเทศไทยควรมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือสถานการณ์อย่างไร

ถอดบทเรียนมัลดีฟส์และเซเชลส์ : หมู่เกาะที่ภูมิประเทศคล้ายภูเก็ต หลังจากเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ อัตราการติดเชื้อพุ่งสูงขึ้น พบความเสี่ยงจากการระบาดของสายพันธุ์อื่นนอกประเทศ

เมื่อถอดบทเรียนการเร่งฉีดวัคซีนให้ประชาชนได้รับวัคซีนในอัตราฉีดสูงและเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ กรณีหมู่เกาะเซเชลส์ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีอัตราการฉีดวัคซีนสูงถึง 71.5% แต่เมื่อมีการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวในช่วงเดือนมีนาคม 2564 ที่ผ่านมา กลับพบการระบาดของเชื้อเฉลี่ยสูงขึ้น 3.8 เท่าตัว ในช่วงเดือนเมษายน ถึง มิถุนายน ในขณะที่ประเทศมัลดีฟส์ที่มีอัตราการฉีดวัคซีน 58.3% พบการระบาดสูงขึ้นกว่าเดิม 8.2 เท่าในช่วงเวลาเดียวกัน โดยจะเห็นว่าหลังจากเปิดประเทศแล้ว ทั้งสองประเทศยอดนักท่องเที่ยวเริ่มดีขึ้นในสองเดือนแรก แต่ในเดือนที่สามเริ่มพบยอดการติดเชื้อในประเทศเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งถึงโอกาสเสี่ยงในการรับเชื้อไวรัสที่แตกต่างจากสายพันธุ์ท้องถิ่น โดยเป็นสิ่งที่ไทยต้องตระหนัก

วัคซีนกับการฟื้นฟูการท่องเที่ยว : กอศบทเรียนประเทศที่ฉีดวัคซีนมาก แต่ยังไม่ฟื้น

เมื่อมองย้อนกลับมาที่จังหวัดภูเก็ต ในช่วงที่ผ่านมามีความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยว โดยประชาชนในจังหวัดภูเก็ตได้รับการฉีดวัคซีนเข็มแรกไปแล้วกว่า 3.6 แสนคน คิดเป็น 87% ของประชากร และเข็มที่สอง 2.9 แสนคน คิดเป็น 70% ของประชากร ดังนั้น การฟื้นฟูการท่องเที่ยวผ่าน “โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์” ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 นี้ ซึ่งจังหวัดได้เตรียมความพร้อมด้านสาธารณสุขภายในจังหวัดที่รัดกุมตามแผน เช่น เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงในการระบาดต่ำ ได้รับฉีดวัคซีนแล้ว 2 เข็มมาแล้วเป็นเวลา 14 วัน โดยให้เข้ามาเที่ยวที่ภูเก็ตและจะต้องพำนักอยู่ในภูเก็ตเป็นเวลา 14 คืน ก่อนที่จะเดินทางไปเที่ยวสถานที่อื่นในประเทศไทย โดยจะต้องมีการตรวจเชื้อโควิด-19 จำนวน 3 ครั้งในระหว่างอยู่ภูเก็ต และต้องติดตั้งแอปพลิเคชัน Thailand Plus และแอปหมอชนะ เพื่อให้ติดตาม timeline ได้ เป็นต้น รวมถึงแผนสำรองเรื่องการฉีดวัคซีนเพิ่มเติมให้กับประชาชนและผู้ประกอบการที่ยังไม่ได้รับวัคซีนป้องกันภัยพิบัติใหม่ที่กำลังระบาดอยู่ในต่างประเทศ เพื่อลดความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวเข้าประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ การอนุญาตชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวจะต้องเป็นกลุ่มประเทศเสี่ยงต่ำและปานกลางตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ซึ่งคาดว่าในระยะแรก นักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ เยอรมัน อังกฤษ รัสเซีย ออสเตรเลีย และฝรั่งเศส ซึ่งประเทศที่นิยมมาภูเก็ตก่อนเกิดการระบาด คิดเป็น 30% ของนักท่องเที่ยวที่มาภูเก็ต

ด้วยแนวทางที่ได้เตรียมการไว้ของภาครัฐ เอกชน ความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในพื้นที่ และบทเรียนการเปิดให้ท่องเที่ยวของประเทศอื่น ๆ จะช่วยให้ “ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์” เป็นโมเดลตัวอย่างเพื่อปรับใช้พื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ กระบี่ พังงา เชียงใหม่ พัทลุง นุริรัมย์ ช่วยพลิกฟื้นการท่องเที่ยวไทยให้กลับมาอีกครั้ง